

Mir božični

Bela zima zemljo je pokrila,
brusi mraz v nas svoja ostra šila.
Kriza zla zemljane nas obdaja,
nada in humor nam le ostaja.
Saj dovolj življenje nas mrcvari,
mir božični, ti vsaj nas obdari!

So volitve v občino končane,
zdaj božič nam celi strašne ranel!
So veseli — malo izgubili,
so veseli — nekaj pridobili.
Vsi veseli — Mariboru slava!
Mir božični nad teboj naj plava!

Oj gorje, komur nikjer ni doma,
kdor ubog po dalinem svetu roma.
Bolj gorje: volilec tisoč v listi,
kroglic pa le dvesto v skrinji tisti!
Je zastoj, če stranka nisi prava,
Mir božični večno v tebi spava.

Spomenik postaviti svobodi,
Mariboru sam nagaja zloidi.
Suženjstva smo živi spomeniki —
kak idej bi bili mi rodniki?
Dokler duh še tuj nas vse obdava —
mir božični v spomeniku spava.

Raje naj se Tegethof proslavlja,
jezik nemški v občini uvajalja,
univerza in teater tudi —
Heil und Sieg! — za njo se živo trudi.
Ti Slovenec si pa stara šleva,
mir božični pamet ti ogreval!

Avtobus vsesplošno je vozilo,
zdaj fujakerjem je odzvonilo.
Avtotaksi in sedlarji tudi
so na novi mestni tramvaj hudi.
Kriva je le mestna ta uprava,
mir božični da med njima plava.

Ena nam je lepa domovina,
dvojna pa je bratom dohodnina.
»Vsi plačujmo ali pa nobeden!«
dere Prečan se oskubljen, beden.
Vlada pa skrbno mu obečava:
»Mir božični nad teboj naj plava!«

V letu da nam ture čudovite,
v zimski smuk čez ravni hribovite.
Pohorje! Ti si podoba raja,
zimski šport po tebi že razsaja.
Veličastna nad teboj narava,
mir božični pa krog tebe plava!

Svet končal je vojno grozovito,
spet če Mussolini jo Benito.
Bog naj reši svet še te nakane,
da svetovni mir nam še ostane.
Naj bodočnost bo nam nekrvava!
Mir božični naj nad svetom plava!

Se »Večernik« se k božičku družil,
da nočjo vam vsem v veselje služil.
Spolom, slojem, društveni vsem in brav-
cem,
pravim in nepravim pomagavcem
kliče uredništvo in uprava:
»Mir božični naj med vami plava!«

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Sobota, 24. decembra. Zaprt.

Nedelja, 25. decembra ob 15. uri »Logar-
jeva Krista«. Znižane cene. Ob 20. uri
»Eva«. Znižane cene.

Ponedeljek, 26. decembra ob 15. uri »Ba-
ladera«. Znižane cene. — Ob 20. uri
»Tokrat v starih časih...«

Mestni avtobus

Od danes naprej je avtobusna proga
Pobrežje—Glavni trg podaljšana do glav-
nega kolodvora. Drevi na Sv. večer vo-
zijo na progah Studenci—Marje in Kralja
Petra trg—glavni kolodvor avtobusi do
dveh ponoči po noč — to je dvojni ta-
til —

Božične skrivnosti

STARI OBIČAJI NA POHORJU, V SLOV. GORICAH IN DRUGOD.

Maribor, 24. decembra.

Na dan pred božičem se mora vino do-
livati, na božič pa mora gospodar pogle-
dati, ali je krog pilke suho in mokro. Če
je mokro, bo dobra vinska letina, ako je
pa suho, bodo polovnjaki tudi v jesen o-
stali suhi v kleti.

Ako se komu na sveti večer, ko luč v
hišo prinesejo, od glave nič senca na
steni ne vidi, bo prihodnje leto umrl.

Če sliši kdo na sveti večer preje psa
lajati, ko iz puške streljati, bo nesrečen.
Kdor na sveti večer trikrat okoli hrama
gre in pri slivi moli, ko »zdravo Marijo«
zvoni, izve, če se bo prihodnje leto pri
hiši kdo ženil, kar spozna iz godbe, ki jo
zasliši; če bo pa kdo pri hiši umrl, spo-
zna iz tega, da začuje, kakor bi se zruši-
le deske.

Če hočeš obogateti, natrgaj si na sveti
post šopek češnjevih vejic in jih daj v
vodo, da vzbrste. K polnočnici pojdi pr-
vi. Kjer se stekajo tri meje, ti pride na-
proti vrag. Pod vsakim pogojem hoče
kupiti d tebe šopek češnjevih vejic. Ko
mu poveš ceno, se hoče pogajati. Pazi,
da ne odnehaš od prvotne cene! Končno
ti vrže vrag nekoliko razjarjen vrečo
denarja za šopek češnjevih popkov. Z
denarjem umno gospodari, sicer ti ga od-
vzame!

Pojdi tik pred polnočnico, ko gori sa-
mo še večna luč, v cerkev. Vzemí svečo
z glavnega oltarja in jo prižgi na večni
luči ter pojdi z njo trikrat okoli cerkve.
Med potjo se ti pridruži hudič in ti hoče
svečo upihiti. Ako ubraniš plamen sve-
če, ti vrže vrečo denarja in nima več mo-
či do tebe.

Kdor hodi na sveto noč v ris, mora
vzeti kol, na katerem se je snopje sušilo.
Kol je moral biti čez vseh svetnikov dan
na polju. Kol se mora zabiti na križpotju
v zemljo, okrog se pa mora potegniti z
2 leti staro šibo-leskovko ris. Nato stopi
v ris in 3krat močno zažvižgaj. Kmalu se
prikaže duh, ki te vpraša, kaj hočeš. Če
mu zapišeš dušo, ti izpolni vsako željo.

Ako si želiš denarja, delaj 12 tednov
pred svetim večerom stolček iz 12 vrst
lesa. Stol nesi k plnočnici, postavi ga
ravno pred glavnimi vrati in se vsedi
nanj. Med povzdigovanjem pride zlojed
in ti odkupi stolček za vrečo denarja.

Mnogo sreče te čaka, če vzameš na
sveti večer v ris leskovko in črnega ma-
čka. O polnoči začnejo vsakovrstne groz-
ne reči kapati na človeka n. pr. žareča
brana, goreč voz sena itd., pri risu se pa
vse razkadi. Ako vztrajaš, pride hudobec
in ti prinese, kar si želiš. Za dar pa mu
moraš dati črnega mačka in — dušo.

Pri polnočnici opravi spoved in obha-
jilo. Hostijo vzemi iz ust in jo shrani v
skatljjo. Doma jo daj žabi, datlalipasju. O
na sveti post. Žaba sne hostijo in nakraca
na papir veliko število. Na božič jutraj
pojdi prvi v cerkev. Ustavi se pred glav-
nim oltarjem in drži listič v rokah. Naen-
krat pridrvi hudič. S seboj prinese vrečo
denarja. Ves zelen je od jeze, ker ti mo-
ra prepustiti denar. Sicer bi ne mogel iz
cerkve.

Na sveti večer pojdi prisluškovat k
meji. Če slišiš godbo, se bo pri mejah
nekdo ženil, ako slišiš žabjanje rakve, bo
nekdo umrl.

Če greš na sveti večer pri polnočnici
za veliki oltar, ponudi ti tam hudič 3
reči: kapo, klobuk in možnjo. Če kaj ta-
koga dobiš od vrata, boš lahko čudeže
delal. Če klobuk obračaš, bo pokalo, ka-

kor bi s topovi streljal. Kapa te stori ne-
vidljivega, v možnji pa bo vedno dovolj
denarja. Pač pa mu moraš zapisati telo
in dušo!

Na dan pred božičem bežijo po obedu
dekke po drva in si jih hitro naložijo. Ti-
sta, ki prinese polena na pare, se bo ti-
sto leto omožila.

Ko na sveti večer »Zdravo Marijo«
zvoni, beži iz hiše pod češpljo in moli
tam. Če čuješ med tem v skednju kak
ropot bo to leto nekdo pri hiši umrl. Kdor
to noč ob 11. uri na pokopališču pod kri-
žem stoji, vidi vse tiste, ki bodo pri-
hodnje leto umrli.

Na božično noč cveti denar, ki je za-
kopan. Ako ga hočeš dobiti, se moraš po-
gumno bližati plamenu, se pokrižati in
vreči nanj molek, nato pa idi domov in
se ne oziraj! Pridi šele bb zori pogledat
za molekom. Tam začni takoj kopati za-
klad. Najprej najdeš samo olje, katero
moraš pred solnčnim vzhodom spraviti v
skrinjico, kjer se spremeni v zlato in
srebro.

Če dekle hoče spoznati svojega ženina,
si mora na božični večer vlti mleko po
hrbtu in prestreči v skodelico. Kdor pride
mleko pit, postane njen ženin.

Fant naj prereže pri polnočnici ravno
med povzdigovanjem jabolko na dvoje
ter se ozre okoli sebe. Zagledal bo svojo
izvoljenko.

Dekle, ki si hoče prikleniti svojega fan-
ta, ga mora povabiti na sveti večer k se-
bi. Med tem, ko sta najbolj zatopljena v
pogovor, mu mora njena mati neopaženo
vreči dve jajci v hrbet, da se ubijeta. V
naglici ju mora prestreči s skodelico in
ocvreti, da jih fant použije. Tako si ga
priklene za vedno!

Na sveti večer se vsedi na studenec in
moli. Ravno med povzdigovanjem se
spremeni voda v vino.

Od polnočnice ljudje jako domov hite,
kdor pa med potom pade, bo prihodnje
leto umrl. Ko pridejo domov, zbudijo vso
živino, tudi kokoši in svinje. Vsem dajo
jesti, pred hlevom pa z blagoslovljenim
smodnikom ustrelijo, da nimajo čarovnice
moči pri živini.

Kdor hoče celo leto močen in zdrav bi-
ti, mora od polnočnice domov bežati, da
je prvi doma. Potem lahko vedno oprav-
lja vsako delo.

V božični noči se živina pogovarja,
kar pa le sveti ljudje čujejo. V ušesa si
morajo vtakniti leskove mačice, skriti se
v jasli in tam slišijo bodočnost cele hiše.

Dekle, ki hoče lepe »fajgelne« imeti,
mora k polnočnici v žepu fajgelno vo-
se s seboj nesti.

Tikvino seme se more pod most djati gda
se ide k punočnici; gda se pa ide od pu-
nočnice, te pa se more vün zeti, pa potli
so tote tikve strašno debele.

Dve dekli sta hoteli preizkusiti koraj-
žo, katera med njiju si upa k studencu po
vodo ravno med povzdigovanjem ob pol-
nočnici. Res se je starejša junačila, vzela
škap in šla. Dolgo se ni vrnila. Ko so se
ljudje vračali od maše, so pri studencu
našli samo škap, ušes so se držali prsti
deklinih rok. O dekli pa ni bilo ne sluha,
ne duha...

Kdor na božični dan umrje, gre narav-
nost v nebo.

Božično vreme

(Stara vremenska prorokovanja iz ma-
riborske okolice).

Veter, ki na sveto noč piše, je velike
važnosti: vzhod pomeni živinsko kugo,
sever smrt velike gospode, jug pomeni
hude bolezn. zahod in tiho vreme pa do-
bro letino.

Ako hočeš zvedeti, kakšno bo vreme
v vsakem mesecu prihodnjega leta, mo-
raš na božični večer pripraviti šest okro-
glih bukovih polen, ki jih razžagaš na
polovice; tako dobiš 12 polovic, ki pred-
stavljajo 12 mesecev. Na vsako teh polo-
vic deni nekoliko soli. Na katerih bo sol
raztopljena, kadar prideš od polnočnice,
tisti meseci bodo gotovo deževni, drugi
pa oznanjajo suho vreme. »Plohi« se po-
stavijo od vzhoda proti zahodu, tako se
štejejo tudi meseci. — Ako je božična noč
svetla, bodo prihodnje leto žitnice in
kleti prazne. — Ako je sveta noč svetla
in jasna, bodo tudi skednji jasni, t. j. ne
bode sena in slame. — O božiču zeleno,
o veliki noči sneženo. — O božiču za-
steno, o veliki noči za pečjo. — Dež in
veter pred božičem, koplje jame rad
mrličem. — Na sveti dan vetrovno, po-
leti sadje polno. — Jasne polnočnice,
temne (prazne) žitnice. — Če na sv. večer
vina v sodih vro, prihodnja letina pač
dobra bo. — Če na božič pride s Pohor-
ja lisica, vina pač bo polna »Pekrska go-
rica«.

Če o božiču led visi raz veje, se Velika
noč vsa v cvetju smeje. —

Dr. V. T.

Kaj vem? — Koliko znam?

(Serija št. 1).

Bralcem »Jutra« je ta sedaj tako pri-
ljubljena in razširjena igra gotovo dobro
znana. Igra obstoji v tem, da odgovore ce-
njeni bralci po možnosti brez pripomoč-
kov na stavljena vprašanja. Brezdvomno
ima igra velik pomen za vzgojo in izobra-
zbo, sosebno ker se bralec lahko prepri-
ča sam, kolik je njegov duševni zaklad.
Zato mislimo, da ustrežemo našim bral-
cem, če priobčimo od časa do časa sku-
pino vprašanj. Odgovore bomo priobčili
v prihodnjih številkah. Ozirali pa se bo-
mo predvsem na krajevne razmere. Tako
bodo naši bralci utrdili svoje znanje o
preteklosti in sedanjosti našega mesta in
okolice. Omenimo še, da je veliko, če od-
govori bralec na polovico vprašanj, so-
sebno če so težka. Sedaj pa na delo!

1. Odkdar se rabi ime »Maribor«?
2. Kaj pomeni ime »Marburg«?
3. Kaj pomeni ime »Drava«?
4. Odkdaj je Maribor mesto?
5. Odkdaj je Maribor sedež lavantinskih
knezoškofov?
6. Kakšna razlika je med škofom, knezo-
škofom in nadškofom?
7. Odkdaj je v Mariboru okrožno sodi-
šče?
8. Kdo je bil Carneri?
9. Kdo je bil Vaclav Karlik?
10. Kako se imenuje general Maister s
krstnim imenom in kako s pesniškim
pseudonimom?
11. Katera ulica ima v Mariboru najsta-
rejše ime?
12. Kdo je bil Mitras?
13. Kje je bil prvotni Mariborski grad?
14. Zakaj so Ruše znane v slovenskem
slovstvu?
15. Kdo je bil Tappeiner?

(Odgovore na ta vprašanja priobčimo v
novoletni številki. Op. ured.)

Dekle, ki se hoče prepričati ali bo po-
ročila svojega fanta, naj vlti na sveti
večer žabo, jo odre in pokoplje v zem-
ljo. Ako žabo snejo mravlje, ga ne dobi,
če pa ostane žaba cela, jo poroči.

Na sveti večer se nebo odpira. Kdor
vidi nebo, odprto, si naj poželi, kar bi rad
vse se bo zgodilo.